

B en W-voorstel

portefeuillehouder
Gea Hofstede

begrotingsprogramma
1 Samenleving

draagt bij aan Global Goal(s)

- 1 Geen armoede
- 2 Geen honger
- 7 Betaalbare en duurzame energie
- 10 Ongelijkheid verminderen

b en w-vergadering

Agendapunt

bijlage(n)

Beleidsregels voorschot eenmalige energietoeslag 2023

rol raad

Ter kennisname

onderwerp

Voorschot energietoeslag 2023

INHOUD VOORSTEL

- Vaststellen van de beleidsregels voorschot energietoeslag 2023
- De kosten van dit voorstel dekken uit de bestemmingsreserve rekeningresultaat 2022 (deel tot 120%) en de bestemmingsreserve maatregelen energiearmoede (deel 120%-150%)

1 Wat is de aanleiding?

Het ministerie heeft in 2022 aangekondigd dat ook over 2023 er een energietoeslag (EET) ter hoogte van € 1.300,- uitgekeerd zal gaan worden aan inwoners met een minimuminkomen. Om dit mogelijk te maken, moet de Participatiewet worden aangepast. Deze wetswijziging stond gepland voor juni 2023. Begin juni 2023 heeft het ministerie laten weten dat de wetswijziging is uitgesteld, in elk geval tot eind september.

In 2022 heeft het ministerie laten weten dat gemeenten, vooruitlopend op deze wetswijziging, een nabetaling op de energietoeslag 2022 mogen verstrekken ter hoogte van € 500. Dit betekent dat de gemeenten die daarvoor kiezen de energietoeslag 2022 vast moeten stellen op € 1.800 en de energietoeslag 2023 op € 800 (€ 1.300 - € 500).

De gemeente Rheden heeft er in eerste instantie voor gekozen deze nabetaling niet te verstrekken. De reden hiervoor was, dat de nabetaling verstrekt wordt aan de gehele doelgroep van 2022 (dus ook aan inwoners die in 2023 geen recht meer zouden hebben). Daarnaast worden inwoners die in 2023 wel recht hebben, maar dit in 2022 niet hadden, benadeeld met € 500.

Nu blijkt dat de wetswijziging uitgesteld is en inwoners steeds meer in de knel raken, stellen wij voor om een buitenwettelijk begunstigend beleid vast te stellen waarmee we een voorschot ter hoogte van € 500,- verstrekken op de energietoeslag 2023 (van totaal € 1.300). We kijken daarmee af van de weg die het rijk heeft voorgesteld. Hoewel het ministerie heeft aangegeven dat er in 2023 geen voorschot op de energietoeslag kan worden verstrekt en dat met het betalen van de energietoeslag de wetswijziging moet worden afgewacht, zijn er andere gemeenten (zoals Apeldoorn en Amersfoort) die een voorschot op de energietoeslag 2023 verstrekken. Aan de ander kant zijn er ook gemeenten (zoals oa, Arnhem en Renkum) die wel de wetswijziging afwachten en dus nog geen energietoeslag 2023 verstrekken.

Op 20 december 2022 is het raadsbesluit ondersteunende maatregelen energiearmoede aangenomen. Hierin is opgenomen dat over 2023 een energietoeslag verstrekt wordt aan inwoners met een inkomen van 121-150% van de bijstandsnorm. We stellen voor om ook deze doelgroep een voorschot te verstrekken van € 500, in afwachting van de wetswijziging op de Participatiewet. Zodra die wetswijziging is doorgevoerd, kan de resterende € 800,- uitbetaald worden.

In de raadsvergadering van 4 juli 2023 is een door GPR/B, VPR, GL, CU en PvdA ingediende motie m.b.t. het verstrekken van een voorschot op de energietoeslag 2023 aangenomen. Met dit voorstel geven we uitvoering aan deze motie.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

- Participatiewet
- Algemene wet bestuursrecht
- Beleidskader Minima en schuldhulpverlening "Iedereen doet mee" 2021-2024
- Raadsbesluit ondersteunende maatregelen energiearmoede, dd. 20 december 2022

3 Wat willen wij bereiken op de genoemde Global Goal(s)?

We willen huishoudens met een inkomen van de bijstandsnorm van tot en met 150% van de bijstandsnorm tegemoet komen in de gestegen kosten voor energie, om zo te voorkomen deze groep financieel in de problemen komt.

Studenten zijn uitgesloten van het voorschot omdat de minister heeft aangegeven studenten uit te zullen sluiten voor de energietoeslag 2023 en hen via een andere route te compenseren voor hun hoge energiekosten (mogelijk via DUO). Mochten studenten t.z.t. niet via een andere route worden gecompenseerd, dan komen wij met een voorstel om hen alsnog energietoeslag uitkeren onder gelijke voorwaarden als in 2022.

4 Wat gaan wij ervoor doen?

We willen, vooruitlopend op de wijzigingen in de Participatiewet omtrent de energietoeslag 2023, een voorschot gaan verstrekken voor de doelgroep met lage inkomens (tot 120% van de bijstandsnorm) en inkomens (121-150% van de bijstandsnorm), om te zorgen dat het uitblijven van het wijzigen van de wet niet leidt tot grote financiële problemen door hoge energielasten bij deze doelgroep.

Voor de inwoners met een uitkering (Participatiewet, IOAW, IOAZ of Bbz) zullen wij het voorschot ambtshalve verstrekken. Voor de inwoners die geen uitkering ontvangen van de gemeente Rheden, heropenen wij de aanvraagstraat. Inwoners die in 2022 een energietoeslag van ons ontvangen hebben, worden pro actief benaderd om een verkorte aanvraag voor het voorschot voor 2023 in te dienen.

5 Wat zijn de financiële consequenties?

Doelgroep tot en met 120% van de bijstandsnorm:

Om dit voorstel voor deze doelgroep te kunnen bekostigen, is in totaal een budget nodig van € 1.545.750. Deze kosten kunnen gedekt worden vanuit de bestemmingsreserve rekeningresultaat 2022.

Doelgroep 121-150% van de bijstandsnorm:

Bij het vaststellen van het budget van deze doelgroep is uitgegaan van een bereik van 75%. Er zit een financieel risico als een grotere groep dan deze beoogde 75% zich meldt voor het voorschot op de energietoeslag. Wij achten dit risico klein, mede omdat er bij deze doelgroep ook gekeken wordt naar aanwezig vermogen. Om dit voorstel te kunnen bekostigen is een budget nodig van € 566.250. Dit kan gedekt worden vanuit bestemmingsreserve maatregelen energiearmoede.

Energietoeslag tot en met 120%

Inzicht verloop beschikbaar budget:	Structureel./ Incidenteel	2023	2024	2025	2026
Budget:		0			
<i>Af: aangegane verplichtingen:</i>					
<i>Bij: inkomsten:</i>					
Beschikbaar:					
Gevraagd budget:		1.545.750			

Restant budget nog beschikbaar:		0			
--	--	---	--	--	--

De kosten zijn als volgt opgebouwd:

Kosten	Berekening	Hoogte
Verstreking voorschot EET	3000 huishoudens x € 500	€ 1.500.000
Inrichten aanvraagstraat BS&F*	Totaalkosten a € 18.000, verdeeld over beide energietoelagen	€ 9.000
Uitvoeringskosten BS&F	2100 huishoudens x € 17,50 per aanvraag**	€ 36.750
Totaal		€ 1.545.750

* BS&F is de externe uitvoerder die wij ingehuurd hebben t.b.v. de energietoelag 2022 en die wij ook voornemens zijn in te schakelen voor de energietoelag 2023.

** Uitkeringsgerechtigden krijgen een ambtshalve uitkering en hoeven niet beoordeeld te worden door BS&F. Dit betreft ongeveer 900 huishoudens.

Energietoelag 121-150%

Inzicht verloop beschikbaar budget:	Structureel./ Incidenteel	2023	2023	2025	2026
Budget EET + aanvraagstraat:		1.296.250*			
Budget uitvoeringskosten		260.000			
<i>Af: aangegane verplichtingen:</i>					
<i>Bij: inkomsten:</i>					
Beschikbaar:					
Gevraagd budget uitkeren voorschot + aanvraagstraat:		519.250			
Gevraagd budget uitvoeringskosten**		47.000			
Restant budget nog beschikbaar EET:		777.000			
Restant beschikbaar uitvoeringskosten		213.000			

* Dit budget is beschikbaar gesteld bij Raadsbesluit 22.105 van 20 december 2022 voor de 'Ondersteunende maatregelen energiearmoede'

** dit betreft kosten voor inhuur van een consultant inkomen, tbv afhandelen complexe aanvragen/maatwerk

De kosten zijn als volgt opgebouwd:

Kosten	Berekening	Hoogte
Verstreking voorschot EET	975 huishoudens x € 500***	€ 487.500
Inrichten aanvraagstraat BS&F*	Totaalkosten a € 18.000, verdeeld over beide energietoelagen	€ 9.000
Uitvoeringskosten BS&F	975 huishoudens x € 17,50 per aanvraag	€ 22.750
Totaal		€ 519.250

***75% van de in totaal 1300 huishoudens die een inkomen hebben tussen de 121-150% van bijstandsniveau

Zodra de Participatiewet is gewijzigd kan de resterende € 800,- uitgekeerd worden. Deze kan bekostigd worden uit de middelen die vanuit het ministerie via de circulaire verstrekt worden. Waarbij de minister heeft aangegeven dat voor 2023 een aangepaste verdeelsleutel gehanteerd zal worden, die beter recht doet aan het hoge bereik van deze regeling en de gemaakte kosten van de gemeenten.

6 Wat zijn de risico's?

We verstrekken een voorschot op grond van een wetswijziging die in voorbereiding is maar nog niet is vastgesteld. Dit betekent dat er geen wettelijke grondslag is vanuit de Participatiewet is om dit voorschot te verstrekken. We stellen dus zelf buitenwettelijk begunstigend beleid vast tot het verstrekken van een voorschot, wat niet in lijn is met de door de minister van SZW opgelegde werkwijze om de energietoeslag 2022 met € 500,- te verhogen.

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

Maatschappelijke partners hebben aangegeven dat ze, door het uitblijven van het verstrekken van de energietoeslag 2023 en de gestegen energieprijzen, constateren dat meer inwoners in financiële problemen komen. Deze partners geven aan dat het zeer wenselijk is dat de gemeente een deel van de energietoeslag gaat uitkeren.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

Communicatie zal plaatsvinden via de reguliere gemeentelijke kanalen: website, socials, persbericht. Daarnaast zullen wij onze maatschappelijke partners informeren over de toeslag en hen vragen dit bij de doelgroep onder de aandacht te brengen. Tot slot zullen wij de inwoners die vanuit de minimaregelingen bij ons bekend zijn proactief informeren over mogelijkheid tot aanvragen van de toeslag. Daarnaast zal de regeling worden bekend gemaakt in het elektronische gemeenteblad en is daarna voor inwoners te raadplegen op www.overheid.nl

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

Verantwoording over de bestede middelen en het aantal verstrekte toeslagen zal binnen de P&C cyclus op de daartoe geëigende momenten plaatsvinden.

Velp,